

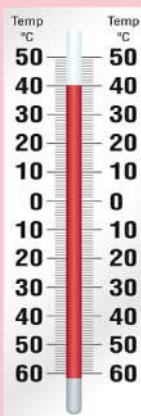
ชื่อ-สกุล ขั้น เลขที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

บ. ๖.๓ / พ.๓.๑-๐๑

ใบความรู้

เรื่องเครื่องมือในการวัดอุณหภูมิ ความชื้นของอากาศ และความกดอากาศ

เทอร์มومิเตอร์ เป็นเครื่องมือสำหรับวัดระดับความร้อนหรืออุณหภูมิ ประดิษฐ์ขึ้นโดยอาศัยหลักการขยายตัวของเหลวเมื่อได้รับความร้อน และหดตัวเมื่อความร้อน ของเหลวที่เข้าบรรจุในกระباءแก้วของเทอร์มอมิเตอร์ คือ prototh หรือแอลกอฮอล์ที่ผสมกับสีแดง เมื่อแอลกอฮอล์หรือprotothได้รับความร้อน จะขยายตัวขึ้นไปตามหลอดแก้วเล็ก ๆ เหนือกระباءแก้ว และจะหดตัวลงไปในกระباءตามเดิมถ้าอุณหภูมิลดลง

รูปที่ ๑ เทอร์มอมิเตอร์ สาเหตุที่ใช้แอลกอฮอล์หรือprotothบรรจุในเทอร์มอมิเตอร์ เพราะของเหลวทั้งสองนี้ไม่ต่อการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิ และไม่เกาะผิวของหลอดแก้ว แต่ถ้าเป็นของเหลวชนิดอื่น เช่น น้ำจะเกาะผิวหลอดแก้ว เมื่อขยายตัวหรือหดตัว จะติดค้างอยู่ในหลอดแก้ว ไม่ยอมกลับมาที่กระباء

ไฮโกรมิเตอร์แบบเส้นผน เป็นเครื่องมือวัดความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ ที่ใช้เส้นผนที่สะอาดปราศจากไขมันของมนุษย์เส้นเดียว หรือหลายเส้น โดยอาศัยหลักการยืดและหดของเส้นผน เมื่อได้รับความชื้น กثกว่าคือ ถ้าความชื้นในอากาศมีมาก เส้นผนจะยืดยาวออก แต่ถ้าความชื้นในอากาศมีน้อย เส้นผนก็จะหดตัวสั้นลง ซึ่งเส้นผนนี้ถูกนำไปเชื่อมต่อกับเข็มที่จะทำให้สามารถอ่านค่าความชื้นสัมพัทธ์ได้จากเข็มที่เขียนไว้ในหน้าปัด

รูปที่ ๒ ไฮโกรมิเตอร์แบบเส้นผน
ที่มา : ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

ชื่อ-สกุล _____ ขั้น _____ เลขที่ _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

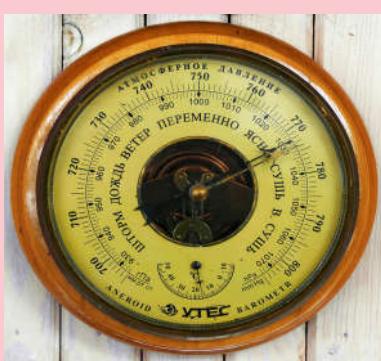
บ.๖๓ / พ.๓.๑-๐๙

โดยค่าความชื้นสัมพัทธ์จะหมายถึง อัตราส่วนของปริมาณไอน้ำที่มีอยู่จริงในอากาศ ต่อปริมาณไอน้ำที่จะทำให้อากาศอิ่มตัว ณ อุณหภูมิเดียวกัน
ความชื้นสัมพัทธ์ = $(\text{ปริมาณไอน้ำที่มีอยู่ในอากาศ} / \text{ปริมาณไอน้ำที่ทำให้อากาศอิ่มตัว}) \times 100\%$

ไฮโกรมิเตอร์แบบกระเพาะเปียก - กระเพาะแห้ง หรือไฮโครมิเตอร์ ประกอบด้วยเทอร์มомิเตอร์ ๒ อัน คู่กัน โดยเทอร์มอมิเตอร์อันหนึ่งจะหุ้มกระเพาะด้วยผ้าชี้น เรียกว่า กระเพาะเปียก จะมีการทำให้น้ำที่ผ่านกระเพาะออกโดยการเปาพัดลมหรือการแก่วง ซึ่งจะปล่อยให้น้ำระเหยออกจากผ้าชี้น จนกระทั้งอุณหภูมิของเทอร์มอมิเตอร์กระเพาะเปียกเย็นลงถึงอุณหภูมิต่ำสุดแล้วนำค่าอุณหภูมิจากเทอร์มอมิเตอร์กระเพาะเปียกไปลบออกจากค่าอุณหภูมิของเทอร์มอมิเตอร์กระเพาะแห้ง นำไปแปลผลจากตารางที่มักติดมากับเครื่องมือได้

รูปที่ ๓ ไฮโครมิเตอร์
ที่มา : ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์

รูปที่ ๔ บารومิเตอร์

บารومิเตอร์ เป็นเครื่องมือตรวจวัดความดันบรรยากาศ สำหรับวัดค่าความกดอากาศที่เกิดจากแรงดันของอากาศ โดยใช้ของเหลวหรือวัสดุแข็งที่สัมผัสด้วยตรงกับอากาศ การเปลี่ยนแปลงความกดอากาศ สามารถนำไปพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศในช่วงเวลาสั้น ๆ